

Fonematická diferenciac

Zaměření: Žáci s narušenou komunikační schopností – lze použít i u žáků se specifickými poruchami učení nebo u žáků intaktních

Cíl: rozvoj fonematické diferenciac, rozvoj slovní zásoby, řečových dovedností a prostorové představivosti – orientace na ploše

Technologie: Bee-Bot

Popis aktivity

Cílem aktivity je rozvoj fonematické diferenciac. Fonematický sluch představuje schopnost rozlišovat od sebe sluchem jednotlivé zvukově podobné hlásky, včetně jejich odlišností ve výslovnosti. Dílčím cílem může být procvičení spodoby znělosti (znělé a neznělé souhlásky) a osvojení si programování Bee-Bota podle instrukcí a dané varianty úkolu.

Žáci procvičují fonematický sluch – určují význam přednesených slov, rozlišují distinktivní rysy fonémů, rozlišují nělé a neznělé souhlásky, osvojují si poznatky o spodobě znělosti.

Žák prostřednictvím Bee-Bota vybírá ze souboru obrázků ten, který na základě fonematické diferenciac rozpozná po administraci příslušné dvojice slov učitelem. Vždy se snaží sluchově identifikovat první slovo z dvojice obsahující nělou a neznělou souhlásku. Žák má za úkol naprogramovat Bee-Bota tak, aby zastavil na příslušném obrázku, který znázorňuje první slovo z učitelem verbálně prezentované dvojice.

Zadání

Samotnou aktivitu realizujeme dle individuálních možností žáků a jejich schopnosti fonematické diferenciac.

1. Aktivita je primárně zaměřena na rozvoj fonematické diferenciac, slovní zásoby a rozvoj řečových dovedností. Žáky seznámíme s cílem aktivity – rozvoj schopnosti rozlišovat drobné rozdíly ve zvukové podobě slov. Motivačním prvkem může být hra na detektiva, který hledá ten správný důkaz – správný obrázek ke svědecké výpovědi.
2. Žáci si společně s učitelem vysvětlí neznámé pojmy z připraveného souboru slov.
3. Než žáci začnou samostatně pracovat s obrázky, je vhodné je s nimi seznámit a jasně určit, co znázorňují.
4. Žáci mají za úkol naprogramovat Bee-Bota tak, aby se vždy zastavil u správného obrázku, který znázorňuje první slovo z učitelem verbálně prezentované dvojice slov se nělou/neznělou souhláskou.
5. Následně můžeme cvičení rozšířit o poznatky o spodobě znělosti. Žáci mohou vymýšlet další dvojice s podobnými distinktivními rysy.

Řešení

Bee-Bot se naprogramuje tak, aby vždy zastavil u příslušného obrázku, který představuje první slovo z učitelem verbálně prezentované dvojice se znělou/neznělou souhláskou.

Cvičení fonemického sluchu

kos–koš

koza–kosa

pije–bije

myška–myčka

dělo–tělo

plot–plod

led–let

obraz–odraz

kuše–kůže

kobka–kopka

kost–košt

most–mošt

vosy–vozy

mísa–míza

věda–věta

prak–brak

sedni–setni

pot–pod

vlek–flek

choť–chod'